

Kvarnholmens profil

med karaktär och stil

Kalmarsundsregionen växer och utvecklas – just nu befinner vi oss mitt i ett starkt skede av positiva förändringar för hela kuststaden Kalmar. I detta framstår Kvarnholmens unika kvalitéer allt tydligare: den marina handelsstaden, välskött och välmående, med sin stolta historia och ett alltmer kontinentalt folkliv. Uteserveringarna spelar en viktig roll. Kvarnholmen håller hög profil – året runt. Medveten formgivning, ansvarsfull skötsel och personligt bemötande stärker profilen ytterligare.

Sedan 1996 har Kvarnholmens krögare och Kalmar kommun följt Uteserveringsprogrammet när uteserveringarna har utformats och handlagts. Programmet bygger på ömsesidigt ansvar och går ut på snabb handläggning och en strävan efter att skapa en öppen och attraktiv stadsmiljö. Sexton års engagerat arbete har gett resultat: Kvarnholmens atmosfär lockar allt fler besökare från en allt vidare omkrets.

Uteserveringsprogrammet ses över med jämna mellanrum. Nya önskemål av olika slag, förändringar i stadsmiljön och ny lagstiftning, ger nya förutsättningar, vilket kräver återkommande aktualiseringar av programmet. Bearbetningen görs i samverkan med stadens krögare och centrumföreningen. Denna upplaga, antagen 2013-03-21, är en mindre uppdatering av 2008 års program.

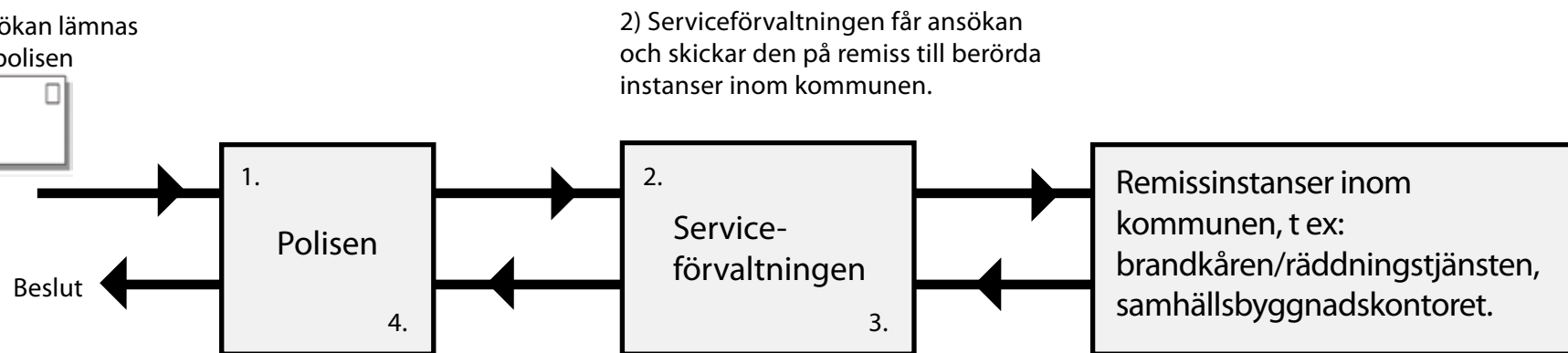

Ansökan

När serveringen utformas enligt uteserveringsprogrammet, behövs inget bygglov. Tillstånd för markanvändningen söks då direkt hos polisen. Det gör att beslutet går mycket snabbare och den administrativa avgiften är dessutom mycket lägre.

Ansökan sker på särskild blankett och inför en eller två säsonger, förutsatt att serveringen är identisk i alla avseenden andra året. Blanketten finns på serviceförvaltningens hemsida eller kan hämtas på förvaltningen.

1. Ansökan lämnas till polisen

2) Serviceförvaltningen får ansökan och skickar den på remiss till berörda instanser inom kommunen.

4) Polisen beslutar. Kommunen har vetorätt.

3) Serviceförvaltningen sammanställer svaren och vidarebefordrar dessa till polisen.

Till ansökan för vinterservering ska du bifoga kopia på överenskommelse med fastighetsägaren, där ansvaret för säkerheten när det gäller snö och is tydligt framgår.

Ta gärna kontakt med serviceförvaltningen för rådgivning innan du lämnar din ansökan till polisen. Handläggningstiden är normalt cirka en månad.

Avgiften för polistillståndet administreras av polisen. Avgiften för själva markupplåtelsen faktureras separat av serviceförvaltningen. Avgiften framgår av kommunens taxereglemente. Se kommunens hemsida eller kontakta serviceförvaltningen.

Om problem eller tveksamheter uppstår vid tillståndsgivningen kommer vi att kontakta dig.

Observera att du får ansöka om tillstånd för alkoholservice separat. Ansökan lämnas in till socialförvaltningens tillståndsenhet, se adress längs bak.

Bifoga en tydlig, planritning i skala 1:100 och en kort beskrivning över uteserveringen med angivna mått, material och färgval, samt beskrivning av önskemål om eventuella ingrepp i markbeläggningen. En skalenlig grundritning över gatu/torgmiljön kan enkelt beställas från serviceförvaltningen.

Bifoga också produktinformation med bilder och aktuella mått inför nyinköp av inhägnad och all annan utrustning, d.v.s. möbler, parasoll, markiser etc. Ange också här färg och materialval.

När krävs bygglov?

Den som vill utforma sin servering på något sätt utöver riktlinjerna i uteserveringsprogrammet måste söka bygglov. De generella riktlinjer som står i uteserveringsprogrammet gäller också vid bygglovsprövningen. Vid bygglovsprövningen prövas ansökan dessutom efter plan- och bygglagens bestämmelser. Bygglov prövas av samhällsbyggnadskontoret och beslutas av samhällsbyggnadsnämnden.

Bygglov krävs t.ex. för

- Avgränsning som är högre än 0,9 m, oavsett om den är genomskinlig eller inte.
- Anordning av serveringsdiskar eller förvaringsmöbler.
- Markiser som väsentligt förändrar husfasadens gestaltning.
- Markiser med stödben.
- Reklamskyltar eller vepor.
- Bildvisnings-skärmar.
- Fasadbelysning.

Kraven och behoven på offentliga platser förändras ständigt. Ett beviljat tidbegränsat bygglov innebär därför inte automatiskt att samma bedömning görs när nya förutsättningar uppkommer i framtiden. De uteserveringar som kräver bygglov kommer därför att prövas mycket restriktivt.

Kommunens avsikt vid bygglovsprövningen är också att söka samordna alla olika tillkommande delar till en helhet där resultatet blir väl gestaltade och vackra offentliga rum och en attraktiv, levande stad. Samordning är särskilt viktigt på platser där det finns många anspråk. Utan balansering av olika intressen är det lätt hänt att sådana platser blir överbelastade. Fasta arrangemang får inte upplevas tränga undan plats för spontana aktiviteter.

Larmtorget är en sådan central mötesplats av högsta rang, där många olika anspråk växlar över tiden och behöver balanseras. En av Kalmar stads största tillgångar i sin attraktionskraft både för de som bor och verkar här och för besöksnäringen, är att stadens centrala delar utgör riksintrasse för kulturmiljövård. Helheten behöver därför ses över och utvärderas med jämna mellanrum. Anspråken på Larmtorget är för närvarande så många att fler serveringar som önskar tillstånd för bygglovspliktiga konstruktioner inte bör beviljas innan kommunen har tagit fram ett gestaltungsprogram för torget.

Uteserveringsprogrammet

Kvarnholmens miljöer är värdefulla och känsliga. Den historiska arkitekturen är ett oersättligt kapital som kräver både kunskap och respekt när den tas i bruk. Både helhet och detaljer måste vårdas omsorgsfullt och regelbundet ses över. Torgen, byggnaderna, belysningen, skyltarna, uteserveringarna – allt samverkar. Uteserveringarna på Kvarnholmen har blivit allt mer populära och antalet växer för varje år. Det är en glädjande utveckling som stämmer

med viljan att göra Kalmar till en levande och händelserik mötesplats. Det är nödvändigt att ställa krav på utformningen. Utan riktlinjer kan uteserveringar ibland bli alltför dominerande och inbyggda, med dålig design i starka färger, eller med stora reklambudskap som gör gator och torg stökiga och övermöblerade. Med gemensamt arbete undviker vi detta.

Uteserveringsprogrammets råd och regler ger en sammanfattad vägledning för att kunna skapa en samstämd och behaglig stadsmiljö.

Råd

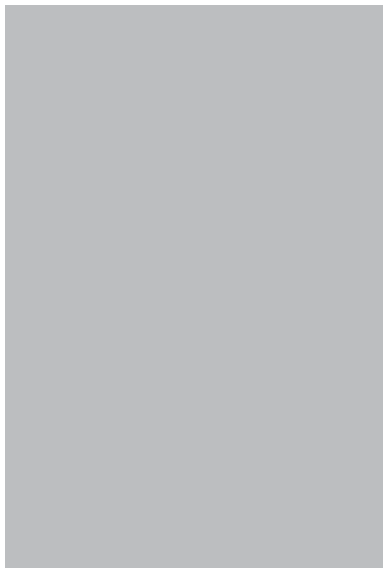
Uteserveringar upplåts på allmän plats, d.v.s. allmänhetens plats. Det innebär att serveringen också ska utformas så att den inte känns som ett intrång på den allmänna platsen. Tvärtom ska uteserveringen bidra i ett ömsesidigt förhållande där de som passerar utanför ska kunna se in i serveringen och se folklivet där, och de som sitter på serveringen kan ta del av gatans eller torgets folkliv. Tänk på att livet mellan husen är det skådespel i staden, som ger ömsesidig attraktion både till kunderna på serveringen och till gatans flanörer. Serveringarnas utformning och möblering är avgörande för hur denna ömsesidiga attraktion fungerar. Placeras t.ex. möbler så att gästerna sitter med ryggen mot torget eller gatan, främjas inte det ömsesidiga utbytet. Inte heller om serveringen avskärmas på ett sådant sätt att den framstår som en förlängd del av serveringens inomhusmiljö i stället för en del av livet på gatorna och torgen.

Börja planeringen i god tid före säsongen. Ju tidigare en kontakt tas desto smidigare blir processen.

Låt uteserveringen smälta in i Kvarnholmens gatubild utan att dominera. Anpassa serveringen till husets fasadindelning, karaktär och färger. Serveringen ska passa in i stadsdelens historiska miljö.

Hög kvalitet är ledord i valet av all utrustning. Det gäller både formgivning och tekniskt utförande. Välj tåliga material som stål eller järn i pollare, stål eller smide i räckan, trä eller metall i möbler.

Låt uteserveringen vara så öppen som möjligt och undvik avskärningar så långt det går. Använd smäckra markiser och parasoller.

Kontakten mellan serveringen och gatulivet är viktig och ska inte brytas med väggar och glaspartier.

Regler

Placering

Uteserveringar där serveringstillstånd för alkohol krävs ska ligga i direkt anslutning till serveringslokalens vägg. Serveringar får vara lika långa som fasaden på serveringslokalen, om det är lämpligt ur trafiksynpunkt. Uteserveringen kan utökas om fasaden är uppenbart för kort och om berörda fastighetsägare och butiksägare godkänner det. Uteserveringen får aldrig ligga framför någon annans entré, inte heller stänga in butikens skyltfönster. Serveringar som inte serverar alkohol kan förläggas utanför gångbanan på den sidan av gatan där verksamheten bedrivs om trafiksituationen tillåter det. En sådan lösning kan vara aktuell t.ex. på platser där det krävs tillgänglighet för gångtrafikanter utmed trottoaren. Tillstånd ges inte till servering på motsatta sidan av gatans yta.

På gågator får serveringen under sommarsäsongen vara högst 2,8 meter djup, mätt från husfasaden, och under vintersäsongen lika djup som högst en rad bord med stolar. Det finns möjlighet att få ha djupare servering efter särskild prövning.

På gångbanor ska det finnas ett 1,5 meter brett utrymme för gångtrafiken, fritt från parasoller eller andra hinder. Serveringen får inte placeras på körbana, parkeringsplats eller inom 10 meter från gatukorsning utan särskild prövning. Vid torg och gångfartsgator görs bedömningar från fall till fall.

Varuleveranser och sophämtning ska kunna ske på ett trafiksäkert sätt och enligt yrkesinspektionens riktlinjer.

Nedanstående regler sammanfattar de krav som kommunen ställer på Kvarnholmens bygglovsbefriade uteserveringar. Avsteg från reglerna kräver bygglov eller särskilt tillstånd och kommer att prövas mycket restriktivt. Se sid 4.

Utformning

Serveringen ska placeras direkt på mark, utan golv eller mattor. Vid ojämnt underlag eller svag lutning får möblerna anpassas, t.ex. med trebensfot.

Inhägnader ska vara luftiga och möjliga att se igenom, i smide, stål eller med grövre kedjor eller trossar. Inhägnaderna måste vara stabila och ha en nedre tvärså, se sid 10, tillgänglighet. Även enklare blomsterarrangemang godtas. Maxhöjden är 0,9 meter över mark. Målning av smide och metalldelar ska vara i mörk färg. Upphängning av t.ex. textilier eller plastmaterial på inhägnaderna får inte förekomma.

Belysning monterad på räcke godkänns på följande villkor: Höjden från belysningens övre del till marken ska vara högst 1,20 meter och avståndet mellan belysningsstolparna minst 2,5 meter. Belysningen ska ge ett svagt, ej kulört sken.

Tak över uteserveringen får endast utgöras av luftiga markiser eller parasoller och ska rymmas inom serveringsytan. Markiserna ska anpassas till fasaden och får inte ha stödben eller bäras upp av sidväggar. Lägsta höjd över mark

ska vara minst 2,2 meter. Markisens höjd och längd ska harmoniera med husets arkitektur. Stora serveringsytor som täcks med markiser riskerar att konkurrera med fasadernas och platsens proportioner. Är uteserveringsytan stor, kan markiser hellre kombineras med parasoller i den yttre delen. Stuprännor får inte kapas, utan markisen ska då indelas i sektioner. Sektionerna får inte kopplas samman, utan ska hänga fritt. Sidostycken får inte finnas på markiserna. Markiser måste anpassas så att de ej skymmer fasadbelysningar.

Markiser som väsentligt förändrar fasadens gestaltning omfattas inte av uteserveringsprogrammet utan då krävs det bygglov. Rådgör därför gärna med bygglovsavdelningen i god tid om din markis kräver bygglov eller inte.

Parasoller ska ge ett luftigt intryck och får inte kopplas ihop. Parasollerna utformas med ett ben utan stöd. De ska ha samma modell och storlek och får inte ge ett oroligt intryck. Färgen ska i första hand vara ljus, t.ex. naturvit eller beige. Mörka färger ska harmoniera med husets färger. Färgen får inte dominera gatubilden. Parasoller och markiser ska fällas ner eller in vid stängningsdags och hållas ned-, infällda när serveringen är stängd.

Gasolvärmare måste placeras brandsäkert. Ta alltid kontakt med brandkåren för tillstånd.

Reklam på uteserveringen godtas ej. Namn på restaurangen får finnas på markisens eller parasollets nedhäng. Nedhänget får vara högst 20 centimeter brett.

Möblerna ska passa in i stadsmiljön. Lämpliga material är smide, metall, trä, rotting och läder, helst mörka eller naturfärgade. Formgjutna vita plastmöbler godkänns inte. Kök, förrådsutrymmen och toaletter ska vara dimensionerade för den totala verksamheten inklusive uteservering. Askfat ska placeras på tillräckligt avstånd från entréer och friskluftsintag.

Tillgänglighet

Tillgänglighet för alla, är ett ledord för Kalmars offentliga miljöer. Plan- och bygglagen från 2011 innebar en skärpning av kraven på tillgänglighet i det offentliga rummet.

Serveringen ska alltid vara tillgänglig för alla. Rullstolar ska kunna komma in på serveringen, entréöppningen ska vara minst en meter och ska alltid placeras på långsidan i gatumiljöer. Alla inhägnader ska utformas så att de är stabila. Används trossar eller kedjor, ska det finnas konstruktioner som skapar stabilitet.

Det ska alltid finnas horisontella stöd/ tvärliggare i den lägre delen av inhägnaden. Detta med hänsyn till synskadade. De ska kunna känna avgränsningen i den nedre delen av inhägnaden med käpp, för att inte råka gå in i, eller snubbla in i serveringen. Även på de serveringar som inte behöver inhägnader p.g.a. serveringstillstånd för alkohol, ska det ordnas sidoskydd av serveringen enligt ovan. Tänk på att göra möbleringen så att det finns plats för rullstolsbundna vid borden och att man kan sitta tillsammans med andra. En uteservering som både har stolar med och utan armstöd erbjuder olika grupper av funktionshindrade fler möjligheter att välja det som passar dem bäst. Vit färg på möbler är olämplig, eftersom färgen bländar för vissa typer av synskador.

Marschaller på marken är olämpliga eftersom de utgör en risk för synskadade.

Fria gångbanemåttet utanför serveringen ska vara minst 1,50 och 3 meter där det är mycket gångtrafik. Uthängande markiser ska ha en minimihöjd på 2,20 meter.

Vinterserveringar

Vinterserveringar ska bestå av en rad bord med vinteranpassade möbler och parasoller längs egen fasad. Även högre bord med tillhörande pall kan accepteras under vintermånaderna.

Vid alkoholservice krävs avgränsning – vintertid är en fast anordning i gediget utförande att föredra. Krögaren måste ha uppsyn över gästerna även på vinterserveringen.

Det är också mycket viktigt att ansvaret för säkerheten när det gäller snöas, istappar och halka är klarlagt mellan krögare och fastighetsägare. Snöröjning ska ske varje dag och det ska finnas tillräckligt utrymme för snöupplag. En kopia på överenskommelsen med fastighetsägaren om hur ansvaret för städning, snöröjning och halkbekämpning är fördelat ska bifogas tillståndsansökan.

I övrigt följer utformningen av vinterserveringar de principer som gäller för sommarserveringar.

Tidsperiod

Uteservice på allmän plats är tillåtet året runt och indelas i två säsonger.

Sommarsäsong 1 april - 31 oktober.

Vintersäsong 1 november – 31 mars.

Ansökan görs inför varje säsong. Om serveringen inte ändras i något avseende alls från det ena året till det andra, finns möjlighet till att ansöka för två säsonger i taget under

vissa villkorade förutsättningar, vilka bestäms av serviceförvaltningen. Andra tider kan gälla för serveringstillstånd för alkohol, vilket utfärdas av socialnämnden.

Upplåtelse av allmän plats

Vid varje upplåtelse på allmän platsmark ska den sökande kalla serviceförvaltningen till för- och efterbesiktning, detta gäller även för råd och riktlinjer vid ingrepp i markbeläggningen. Sökanden ska bekosta ev ingrepp i markbeläggningen eller ändring av gatumöbleringen, t.ex. flyttning av soffor, urnor, cykelställ, skyltar m.m., som är orsakad av uteserveringen samt även bekosta återställandet.

Sökanden måste acceptera akuta ledningsreparationer på allmän plats.

Sökanden ska sköta städningen av omgivande mark in till tre meter från serveringen. Varje dag direkt efter stängning ska serveringen städas och parasoller och markiser fällas ihop/in.

All utrustning – parasoller, markiser, avgränsningar, växtarrangemang, trottoarpratere, menyer m.m. – ska rymmas inom serveringsytan och hållas i gott skick. Trasig utrustning ska åtgärdas omedelbart.

Byter verksamheten ägare under serveringssäsongen, ska den nye ägaren söka ett nytt tillstånd.

Trottoarpratare får bara placeras mot egen husfasad och du måste söka särskilt polistillstånd för dem.

Serviceförvaltningen ska besiktiga serveringen under och efter upplåtelsen. Avgiften för upplåtelse av den allmänna platsmarken framgår av kommunens taxereglemente. Se kommunens hemsida www.kalmar.se eller kontakta serviceförvaltningen.

Tobak

Uteserveringar som har fått bygglov för höj- och sänkbara glasväggar kan komma att innefattas av tobakslagen, när glasväggarna är upphöjda. Om luftomsättningen blir så liten att uteserveringen, i tobakslagens mening, liknar förhållandena inomhus, så innebär det rökförbud på uteserveringen.

Ljud

En uteservering påverkar ljudvolymen i omgivningarna, särskilt om musik spelas på uteserveringen eller om fönster och dörrar hålls öppna när musik spelas i lokalen. Närboende får inte störas av musiken och Socialstyrelsens allmänna råd om buller ska därför följas. För mer information, se samhällsbyggnadsnämndens policy för musikljud. Störningar från uteserveringen är i första hand en ordningsfråga för polisen.

Tillämpning

Om ovanstående regler om placering, utformning, tid och upplåtelse, m.m. inte följs kommer tillståndet att omprövas. Oanmälda besiktningar kommer att göras under säsongen.

Serveringstillstånd

Socialnämnden i kommunen beviljar serveringstillstånd med stöd av alkohollagen (2010:1622). För uteserveringar gäller bland annat:

- servering ska ligga intill fasad
- tydlig avgränsning av området
- sittplatser vid bord
- betryggande uppsikt.

Samråd och beslut

Samhällsbyggnadsnämnden och dåvarande gatu- och parknämnden godkände reglerna som trädde i kraft den 20 september 2006. Revideringar sker fortlöpande. Denna upplaga antogs våren 2013.

Tanken är att råd och regler för uteserveringar på Kvarnholmen ska ge förenkling, klara riktlinjer och snabb ärendehantering. Revideringen 2013 har utarbetats av samhällsbyggnadskontoret och serviceförvaltningen tillsammans med berörda förvaltningar. Samråd har skett 2012-09-17 och 2013-03-06 genom inbjudan till Kalmar citys handels- och serviceförening och krögarna på Kvarnholmen. Beslut i samhällsbyggnadsnämnden 2013-03-21.

Adress- och telefonlista

Kalmar kommun

0480 - 45 00 00

Box 611

391 26 Kalmar

www.kalmar.se

Serviceförvaltningen

0480-45 04 50

Placering, markupplåtelse,
tillstånd och avgifter.

Samhällsbyggnadskontoret

0480-45 03 00

Utformning och bygglov.
Hälsoskydd, störningar och
livsmedelsregistreringar.

Kalmar Brandkår

0480-45 75 10

Utrymning och brandsäkerhet.

Socialförvaltningen

0480- 45 09 22

Serveringstillstånd, alkohol.

Polismyndigheten

0480-114 14

Box 91

391 21 Kalmar

e-post: tillstand.kalmar@polisen.se

Tillstånd enligt ordningslagen.

Samhällsbyggnadsnämnden 2012-04-26

Kalmar kommun

WWW.KALMAR.SE